

НАШІ ЮВІЛЯРИ

60 РОКІВ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДАНЧУКА ВЯЧЕСЛАВА ВОЛОДИМИРОВИЧА

Серед відомих діячів Української агрономічної науки чільне місце займає вчений у галузі тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор Вячеслав Володимирович Данчук. Його дослідження та інноваційні підходи здобули широке визнання серед колег та фахівців. Вячеслав Володимирович є справжнім авторитетом у своїй галузі, його наукові досягнення віддзеркалюють відданість аграрній науці та безмежне прагнення до досягнення нових результатів у сільському господарстві.

Народився Вячеслав Володимирович Данчук 8 червня 1964 року в місті Кам'янець-Подільський Хмельницької області. У 1981 році вступив, а в 1986 році закінчив Кам'янець-Подільський сільськогосподарський інститут за спеціальністю ветеринарія. Після закінчення Інституту працював головним ветеринарним лікарем колгоспу Ізяславського району та радгоспу Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, лікарем-епізоотологом райветстанції Кам'янець-Подільського району, завідувачем ветеринарною аптекою Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту. У вересні 1991 року прийнятий на посаду асистента кафедри нормальної і патологічної морфології Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту.

У 1990 році вступив до аспірантури без відриву від виробництва при Інституті фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин УААН (тепер Інститут біології тварин НААН) м. Львів. З вересня 1992 по липень 1993 року переведений в аспірантуру з відривом від виробництва ІФІБСГТ УААН. Після закінчення аспірантури пройшов шлях від ведучого ветеринарного лікаря лабораторії нейрогуморальної регуляції до завідувача лабораторії клінічної біохімії.

У 1994 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Гормональний статус та обмін речовин у поросят в залежності від концентрації метаболічної енергії, Se²⁺

та вітаміну Е в раціоні маток», за спеціальністю 03.00.04 «біохімія», науковий керівник – доктор біологічних наук, професор, академік НААН Володимир Васильович Снітинський. Дисертаційна робота була присвячена вивченню гуморальних механізмів регуляції постнатальної адаптації у свиней. Вперше було показано погодинну динаміку гормонів у крові новонароджених поросят залежно від інтенсивності розвитку постнатального оксидативного стресу та енергетичної цінності раціону порослих свиноматок.

У період 1997–1999 рр. був стипендіатом Кабінету Міністрів України, головою Ради молодих вчених при Інституту землеробства і біології тварин УААН.

У 1999 році отримав атестат старшого наукового співробітника за спеціальністю 03.00.04 «біохімія».

Вячеслав Володимирович у своїй докторській дисертації продовжив дослідження фізіолого-біохімічних механізмів забезпечення постнатальної адаптації у продуктивних тварин. Особлива увага була приділена регуляції пероксидного окиснення ліпідів у тканинах свиней раннього віку та гемопоез. Зокрема в дослідженнях було показано, що інтенсифікація ПОЛ у тканинах новонароджених поросят викликає зміни біохімічних характеристик мембран еритроцитів, швидке старіння клітин червоної крові та гепатоцитів, пошкодження їхньої ультраструктури та руйнування.

У 2003 році захистив докторську дисертацію на тему: «Процеси перекисного окиснення ліпідів та гормональні і субстратні механізми регуляції антиоксидантної системи в тканинах поросят», за спеціальністю 03.00.04 «біохімія», науковий консультант – доктор біологічних наук, професор, академік НААН Володимир Васильович Снітинський.

У 2007 році присвоєно вчене звання професора кафедри біохімії Подільського державного аграрно-технічного університету.

Із 2005 року по 2016 рік працював на посаді завідувача кафедри фізіології, біохімії і морфології факультету

тету ветеринарної медицини Подільського державного аграрно-технічного університету. З 2016 року і по 2022 рік працював на посаді заступника директора з наукової та навчальної роботи Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК Національного університету біоресурсів і природокористування України.

З 2023 року і по теперішній час – головний науковий співробітник відділу системного біоінжинірингу в тваринництві Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН.

Данчук В.В. у своїх дослідженнях на поросятах раннього віку показав зворотну залежність між кількістю еритроцитів у кров'яному руслі, гепатоцитів на 1 мм² гістозрізу та вмістом продуктів ПОЛ у тканинах поросят-сисунів. Що дало поштовх до використання цілого ряду ветеринарних препаратів з антиоксидантними властивостями для зниження негативних наслідків від перебігу постнатального оксидативного стресу. Ним було показано, що цей фізіологічний процес є керованим, і підвищення життєздатності новонароджених сільськогосподарських тварин може бути досягнуто через використання антиоксидантів.

У цей період також було отримано ряд нових даних стосовно регуляторного впливу тироксину, кортизолу і інсуліну на інтенсивність ПОЛ та активність ключових антиоксидантних ферментів у органах і тканинах тварин у період молочного живлення. З'ясовано регуляторний вплив сульфату цинку, цинкметіоніну та селеніту натрію за умов постнатальної адаптації і підсисного періоду розвитку поросят на метаболізм, співвідношення популяцій еритроцитів і гепатоцитів, інтенсивність ПОЛ, активність ферментативної і неферментативної системи антиоксидантного захисту в тканинах. Виявлено взаємозв'язок між живою масою новонароджених тварин, активністю ПОЛ, буферною ємністю системи антиоксидантного захисту та інтенсивністю окремих ланок обміну речовин, а також позитивну залежність інтенсивності росту поросят-сисунів від рівня метаболічної енергії і селену в стартерному комбікормі. Одержані результати лягли в основу написання монографії «Пероксидне окиснення у сільськогосподарських тварин і птиці», що вийшла в світ у 2006 році.

Сьогодні Данчук В.В. вивчає фізіологію адаптації, показники обміну речовин та якості і безпеки продукції тваринництва у зв'язку зі зміною клімату.

Під його керівництвом захищено п'ять кандидатських дисертацій.

Данчук В.В. є автор понад 200 наукових публікацій у провідних вітчизняних і зарубіжних виданнях, серед яких монографії, довідники, підручники, посібники, методичні рекомендації, патенти, тощо. Результати досліджень були представлені на багатьох наукових форумах, конференціях і з'їздах.

На кожній з посад, які обіймав Вячеслав Володимирович, проявлялись його виняткові таланти як ученого, так і організатора. Варто зауважити, що він не обмежувався лише організаційною діяльністю, а перш за все, відзначався як вчений, який присвятив усе своє наукове життя проведенню досліджень і робив це з великою майстерністю.

Нині Вячеслав Володимирович Данчук – видатний науковець, який продовжує активно працювати у сфері аграрних досліджень. У коло його наукових інтересів входять питання адаптації сільськогосподарських тварин до стресових умов, пов'язаних із кліматичними змінами.

Данчук В.В. є авторитетною особистістю серед науковців, керівників та спеціалістів галузі фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин.

Ректор Подільського державного аграрно-технічного університету нагородив автора Грамотою за видання підручника «Фізіологія сільськогосподарських тварин» (2012 рік). Журі конкурсу АН ВО України присудило другу премію у номінації «Довідкова література» за працю «Довідник загальних і спеціальних методів дослідження крові птиці» (2013 рік).

Вячеслав Володимирович одним із перших в Україні започаткував дослідження стресового впливу перексидного окиснення на організм продуктивних тварин, що було детально описано у його монографії, активно приймає участь у роботі різноманітних міжнародних, всеукраїнських та обласних наукових і науково-методичних конференцій, симпозіумів та конгресів. Він часто виступає з лекціями для студентів, на науково-практичних конференціях та семінарських заняттях для спеціалістів і керівників сільського господарства з питань адаптації сільськогосподарських тварин до змін клімату.

Вячеслава Володимировича можна сміливо віднести до науковця сучасного типу, він професійно користується новітнім інструментарієм та ресурсами, що полегшують проведення досліджень, вдосконалюють взаємодію з колегами та допомагають у написанні наукових статей. Він має та активно використовує профілі у наукометричних базах даних та академічних соціальних мережах для відстеження цитувань та пошуку статей для літературного огляду. Організовує віртуальні конференції, дозволяючи науковцям обмінюватися

досвідом та результатами досліджень, не покидаючи дому або офісу.

Наукову спадщину Вячеслава Данчука обґрунтовано вважають невід'ємною складовою вітчизняного надбання. Його дослідження в галузі фізіології і біохімії адаптації сільськогосподарських тварин відзначаються високим науковим рівнем, актуальністю, новизною, глибиною проведення експериментів та мають велике наукове і практичне значення.

Щиро зичимо Вам, Вячеславе Володимировичу, многая літа, здійснення найсміливіших задумів, планів та сподівань! Нехай життя дарує Вам ще багато щасливих років. Хай поруч із Вами завжди йдуть віра і надія, оптимізм і впевненість, а доля береже від негараздів та бід. Нехай кожен день приносить лише позитивні емоції та успіхи, а щастя супроводжує Вас на кожному кроці. Нехай Ваше серце буде наповнене теплом та вдячністю, а дорога життя – освітлена світлом надії та віри у краще майбутнє! Зичимо Вам сил та натхнення, сповнених радісними моментами і новими досягненнями.

Раїса ВОЖЕГОВА,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік НААН,
директор Інституту кліматично орієнтованого
сільського господарства НААН, м. Одеса